

İHMAL VE İSTİSMARDAN KORUNMA

Veli Bülteni

İHMAL VE İSTİSMAR NEDİR?

İhmal, yetişkinin unutkanlık ve bilgisizlik sonucu çocuğu muhtemel tehlikelere karşı korumamalarını veya barındırma, beslenme, koruma ve benzeri temel yükümlü-lüklerini yerine getirmemelerini ifade eden davranış biçimidir.

İstismar ise: sorumluluk, güven ve yetenek ile ilgili genel durumunda çocuğun sağlığına, yaşamına, gelişimine ve değerine zarar verebilen fiziksel ve/veya duygusal kötü davranışı, her türlü ticari çıkar için çocuğun kullanılmasını içeren davranışlardır.

İSTİSMAR TÜRLERİ

Fiziksel istismar, bir kaza olmaksızın fiziksel travma ya da yaralanmalarla sonuçlanan herhangi bir davranış biçimidir.

Duygusal istismar, sistemli bir şekilde kişinin aşağılanması ya da görmezlikten gelinmesi gibi onun sağlıklı duygusal gelişimini ve benlik saygısını ciddi bir şekilde etkileyen davranışlardır.

Cinsel istismar, kişinin bir başkası tarafından cinsel haz amacıyla zorla ya da ikna edilerek cinsel etkileşime maruz bırakılmasıdır.

Dokunmanın olmadığı istismar davranışlar	<i>Teşhircilik</i> <i>Çocuk Pornografisi İzleme ve İzlettirme vb.</i>
Dokunmanın olduğu istismar davranışları	<i>Okşama</i> <i>Cinsel Amaçlı Dokundurmaya Zorlama vb.</i>
Cinsel birleşmenin olduğu istismar davranışları	<i>Cinsel İlişki</i>

CİNSEL İSTİSMAR BELİRTİLERİ NELERDİR?

- ❖ Çocuklarda yaş dönemine uygun olmayan, davranışlarda gerileme; parmak emme, yatak ıslatma, anneye bağımlılık görülebilir.
- ❖ Saldırgan davranışlar görülebilir.
- ❖ Hiçbir şeye ilgi göstermeme, sanki bir rüya âleminde yaşama.
- ❖ Arkadaş ilişkilerinde güçlükler yaşanabilir.
- ❖ Cinsel içerikli kelimeler kullanabilir veya davranışlar sergileyebilir.
- ❖ Çocuk kendisine dokunulmasından, daha önce tanıdığı kişilerle yalnız kalmaktan korkabilir.
- ❖ Huysuzluk, sık ağlama, uyku problemleri, iştah problemleri, korkular, sebepsiz baş ağrıları ve mide bulantıları görülebilir.
- ❖ Okul başarısında düşme, okuldan kaçma, dikkat dağınıklığı, odaklamada zorluklar görülebilir.
- ❖ Tekrarlayıcı, rahatsız edici düşünceler ortaya çıkabilir.
- ❖ Olayla ilgili kâbuslar, uykuya dalma güçlüğü yaşanabilir.
- ❖ Olayı anımsatan nesnelere karşı yoğun bir tepki gösterebilir.
- ❖ Olayı anımsatan yerler, kişiler, görüntüler ve konuşmalardan kaçınma davranışı sergileyebilir.
- ❖ Yaşına uygun olmayan cinsel davranışlar ve cinsel davranışlarda artma gözlenebilir.
- ❖ Cinsel istismara uğrayan çocukların %50'sinde travma sonrası stres bozukluğu görülmektedir.

ÇOCUĞA CİNSEL İSTİSMARDAN KORUNMAK İÇİN EBEVEYNLER TARAFINDAN VERİLEBİLECEK İLETİLER

Cinsel İstismarla İlgili Doğru Bilinen Yanlışlar

Çocuğu istismar eden kişi her zaman yabancı biridir.

Aile içinden, o çocuğu tanıyan kişi de olabilir.

Her istismar çok zararlı değildir.

Her istismar kısa ve uzun vadede kişiye zarar verir.

Tüm istismarcılar erkektir

Kadınlar da istismar edebilir, aracı olabilir.

Sadece kız çocukları istismara uğrar.

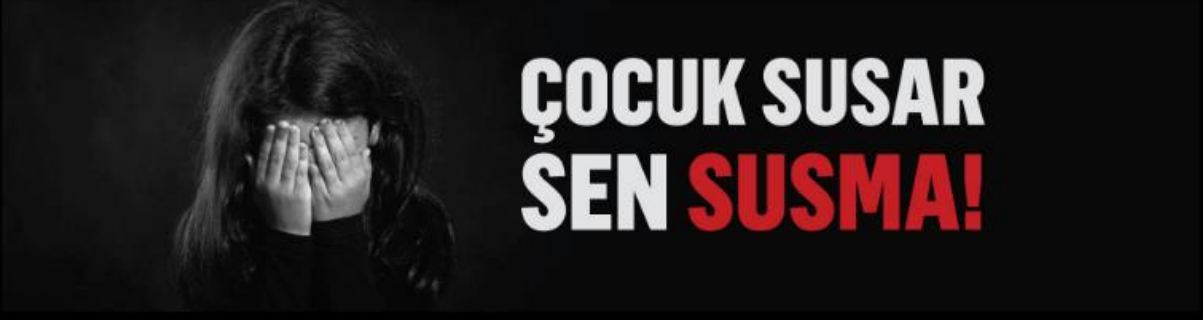
İstismar vakalarının yaklaşık %30'u erkek çocuk mağdurlardan oluşur.

Çocuklar olanları daima söyler.

Korku ya da utançlarından gizleyebilirler.

Çocuklar cinsel istismarı hayal güçlerinin genişliği nedeniyle uydururlar.

Çocuklar bu konuda genellikle yalan söylemezler. İlk kural çocuğa inanmak olmalıdır.

“İstismarla ilgili olarak gerekli kurumlarla iletişime geçmek hem yasal hem de vicdani bir zorunluluktur.”

Başvurulabilecek Yerler

- Alo 183: Sosyal Destek Hattı
  - Alo 155: Polis
- Alo 156: Jandarma Çocuk ve Kadın Kısım Amirliği
  - En Yakın Kolluk Kuvveti